

**Vlaamse Toezichtcommissie
voor het
elektronische bestuurlijke gegevensverkeer**

Voorstelling VTC Informatieveiligheid CENTRUMSTEDEN

Anne Teughels & Caroline Vernailen
juni 2013

Vlaamse Toezichtcommissie

WIE

- **Wie** zijn wij

- adviseurs van de VTC

- **De Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer**

Opgericht bij E-GOV
decreet 18 juli 2008

Verantwoording aan Vlaams
Parlement

Controleren van stromen van persoonsgegevens die uitgaan van een Vlaamse instantie (cf. decreet openbaarheid bestuur)

→ **ook lokale besturen**

Hoe: 1° machtigen van die stromen

2° adviezen (regelgeving, VDI-decreet)

3° beantwoorden van vragen en begeleiding

Vlaamse Toezichtcommissie

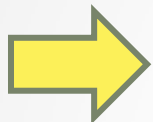
WIE

- 6 effectieve leden
 - 3 leden uit CBPL (voorzitter CBPL=voorzitter VTC)
 - jurist, informaticus, beroepservaring in beheer van persoonsgegevens
- 6 plaatsvervangende leden
- Mandaat 5 jaar en hernieuwbaar

- Vergaderingen: 1x maand

Informatieveiligheid

Volgen van reglementen en procedures

Voor Vlaamse instanties gelden

- de privacywet
- het e-govdecreet

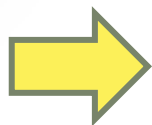

**Risicobeheersing - informatieveiligheid
sensu stricto**

Informatieveiligheid

Volgen van reglementen en procedures

o **Waarom?**

- Garanties bieden aan burgers voor veilige verwerking van persoonsgegevens door de Vlaamse instanties
- 2 ledig - evenwicht:
 - o efficiënte en effectieve dienstverlening garanderen;
 - o bescherming persoonlijke levenssfeer.

Informatieveiligheid

○ De privacywet:

wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (WVP)

<http://vtc.corve.be/wetgeving.php>

Informatieveiligheid

- Definitie van **persoonsgegevens**:

iedere informatie betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon ...

= zeer ruim

= niet beperkt tot privacy/persoonlijke levenssfeer

Informatieveiligheid

- Definitie van **verantwoordelijke voor de verwerking**

Niet de IT-dienst

Niet de personeelsleden

WEL het management – het hoofd van de entiteit

= **verantwoordelijk voor de naleving van de privacywet**

Informatieveiligheid

- De principes van de privacywet naleven:

Finaliteit

Proportionaliteit

Transparantie

Veiligheid

Informatieveiligheid

○ **Het e-govdecreet:**

Decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

http://vtc.corve.be/docs/egov_decreet.pdf

Informatieveiligheid

■ Artikel 6: verplichtingen Vlaamse Bestuursinstanties

§ 1. De instanties zijn in ieder geval verplicht :

1° persoonsgegevens te verwerken overeenkomstig de **privacywet**;

2° bij iedere nieuwe toepassing van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer vooraf adequate technische en organisatorische maatregelen in te bouwen voor de naleving van de **privacywet**;

3° op elk moment te waken over **de kwaliteit en de veiligheid** van gegevens en alle maatregelen te treffen om een perfecte bewaring van persoonsgegevens te garanderen;

4° de **toezichtcommissie te ondersteunen** bij de vervulling van haar opdrachten;

5° de **toezichtcommissie informatie** te verstrekken **en inzage** in alle dossiers en informatieverwerkende systemen te verschaffen telkens als ze daarom vraagt.

Informatieveiligheid

- Artikel 8: machtigingsverplichting

De **elektronische mededeling** van **persoonsgegevens** door een **instantie** vereist een machtiging van de Toezichtcommissie [...]

Informatieveiligheid

■ Artikel 9: Veiligheidsconsulent

Iedere instantie die een authentieke gegevensbron beheert die persoonsgegevens bevat, **iedere instantie die elektronische persoonsgegevens ontvangt of uitwisselt**, en iedere entiteit die overeenkomstig artikel 4, § 3, aangewezen is en persoonsgegevens verwerkt, wijst een **veiligheidsconsulent** aan. De Vlaamse Regering bepaalt de opdrachten en de manier van aanwijzing van die veiligheidsconsulenten.

Informatieveiligheid

■ Artikel 9: Veiligheidsconsulent

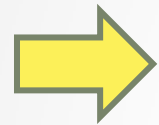
- advies en aanbevelingen omtrent de uitvoering van het veiligheidsbeleid;
- onder rechtstreeks gezag van verantwoordelijke voor dagelijks bestuur;
- kennis over informatieveiligheid en informaticaomgeving van de instantie;
- voldoende tijdsbesteding;
- geen onverenigbaarheid

http://vtc.corve.be/docs/E_GOV_decreet_BVR_VEILIGHEID.pdf

http://vtc.corve.be/docs/Aanvraag_advies_aanstelling_veiligheidsconsulent.doc

Informatieveiligheid

Voorwaarden in machtigingen

- Veiligheidsconsulent
- Veiligheidsplan

→ vb: VTC: *mobile mapping* AGIV
machtiging zal pas in werking treden voor lokale besturen die voldoen aan voorwaarden

→ vb: CBPL: machtiging RR nr. 13/2013:
machtiging treedt pas in werking voor lokale besturen die voldoen aan voorwaarden

Informatieveiligheid

CBPL: machtiging RR nr. 13/2013:

Machtiging toegang Rijkregister

voor niet-inwoners

http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/beraadslaging_RR_13_2013.pdf

Voorheen: KB van 3 april 1984

KB van 30 augustus 1985

- ✓ toegang tot alle gegevens: de personen die in haar bevolkingsregisters of in haar vreemdelingenregisters ingeschreven zijn
- ✓ beperkte toegang (artikel 3, eerste lid): de personen die ingeschreven zijn in een andere gemeente = “ex-inwoner” dus iemand die nooit in de gemeente heeft gewoond valt buiten het toepassingsgebied van de machtiging

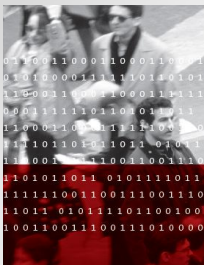

Informatieveiligheid

CBPL: machtiging RR nr. 13/2013: OM DEZE REDENEN het Comité

1° machtigt de gemeenten, bedoeld in punt I, die aan het Comité een schriftelijke en ondertekende verbintenis zullen sturen van instemming met de voorwaarden van de onderhavige beraadslaging, om voor onbepaalde duur een permanente toegang te hebben tot de informatie vermeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 6° (de plaats van geboorte en overlijden uitgezonderd), 8° tot 10°, 12°, 13° en 14° (alleen IT 195) WRR, alsook opeenvolgende wijzigingen.

Informatieveiligheid

CBPL: machtiging RR nr. 13/2013: **OM DEZE REDENEN** **het Comité**

Deze beraadslaging zal slechts uitwerking krijgen ten overstaan van een gemeente, nadat het Comité op basis van de documenten en inlichtingen verstrekt door de betrokken gemeente, heeft vastgesteld dat:

- een consulent inzake informatiebeveiliging die alle noodzakelijke garanties biedt, werd aangesteld;
- alle nuttige informatie over de informatiebeveiliging werd verstrekt.

De gemeente ten overstaan van wie deze beraadslaging uitwerking krijgt, zal worden vermeld op een lijst die op de website van de Commissie zal worden gepubliceerd, samen met deze beraadslaging.

Informatieveiligheid

CBPL: machtiging RR nr. 13/2013: aandachtspunten

- ✓ wijzigingen van de gegevens van de niet-inwoners ontvangen: **proportionaliteit** vereist dat deze mededeling beperkt is tot de personen m.b.t. dewelke een gemeente over een dossier beschikt - vereist het werken met **verwijzingsrepertoria**
- ✓ Voor **kleine gemeenten** niet vanzelfsprekend om iemand met de taak van VC te belasten: geen bezwaar tegen dat meerdere gemeenten afspreken om beroep te doen op eenzelfde consulent inzake informatiebeveiliging

Informatieveiligheid

- Veiligheidsconsulent: mogelijkheden voor lokale overheden
 - **Intern** (niet ICT verantwoordelijke!) **of extern**
 - **Per stad of gemeente** (nodige aantal uren per week)
 - **Delen:**
 - tussen gemeenten en steden
 - met OCMW (cf. welzijnskoepel West-Brabant)
 - met provincie
 - ...
 - **Ondersteunen:**
 - V-ICT-OR (tool & pool)
 - Centrumsteden
 - Provincie
 - VVSG (zie randnummer 54 van de machtiging niet-inwoners)
 - ...

Informatieveiligheid

- Sancties:
 - niet naleven privacywet is strafbaar
 - verwerking/gegevensstroom kan worden stopgezet
 - tuchtsancties/ontslag

- Schadeclaims

- Vertrouwen in de overheid krijgt een deuk

Informatieveiligheid

Informatieveiligheid - risicobeheersing

Informatieveiligheid

- ook informatie op **papier**
- betreft **niet alleen persoonsgegevens** maar ook
 - andere vertrouwelijke informatie
 - de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van de informatievoor beleid, voor dossierverwerking,...

Informatieveiligheid

- Informatieveiligheidsplan

- ISO 27002 norm als inspiratie (cf. IT-dienst)

- Richtsnoeren privacycommissie

- http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/richtsnoeren_informatiebeveiliging_0.pdf

- Richtsnoeren voor steden en gemeenten en integratie met OCMW

- <http://vtc.corve.be/infoveiligheid.php>

Informatieveiligheid

- Informatieveiligheidsplan
 - ! risico-analyse
 - ! awareness
 - ! voldoende middelen
 - ! stappenplan
 - ! contract met de verwerker
(dataleverancier, (onder)aannemer)

Informatieveiligheid

• Informatieveiligheidsplan

Hoofdstukken:

1. Risico
2. Beleid
3. Organisatie: intern + externe partijen
4. Bedrijfsmiddelen: classificatie informatie!
5. Personeel
6. Fysieke omgeving
7. Communicatie en operationele procedures
8. Toegang tot persoonsgegevens
9. Aanschaffen, ontwikkelen en onderhouden informatiesystemen
10. Informatiebeveiligingsincidenten
11. Bedrijfscontinuïteit
12. Naleving

Datalekken:

recente aanbeveling privacycommissie

http://vtc.corve.be/docs/CBPL_gegevenslekken_aanbeveling_01_2013.pdf

Cloud:

aanbeveling privacycommissie op komst

Informatieveiligheid

- Linken

- www.vlaamsetoezichtcommissie.be
- www.vtc.corve.be/infoveiligheid.php
- www.privacycommission.be

- Vragen?

toezichtcommissie{at}vlaanderen{dot}be